

Er det FDF, som står for folkekirkens børne- og ungdomsarbejde?

Interview med Anna Korsgaard Berg, formand for FDF's trosudvalg

Af Charlotte Chammon, sognepræst i Nr. Herlev

Ofte siges det, at de uniformerede korps som FDF og de andre kirkelige spejderorganisationer er at betragte som folkekirkens børne- og ungdomsarbejde, og at børnene og de unge hér møder kirken. Men hvad tænker man i korpsene? Betragter de også sig selv om folkekirkens børne- og ungdomsarbejde? Vi spurgte Anna Korsgaard Berg, som er formand for FDF's trosudvalg. Og det korte svar er: Ja! Men ... der er også mange udfordringer!

At møde børn og unge med evangeliet om Jesus Kristus

FDF's formål er at møde børn og unge med evangeliet om Jesus Kristus, og ambitionen er at skabe plads til tro og samtale om de store spørgsmål i livet på et folkekirkeligt grundlag. Altså er formålet og ambitionen helt klar, og FDF hænger sammen med folkekirken både på landsplan og organisatorisk og samtidig også helt lokalt. Mange kredse holder til i en kirke og har samarbejde med den lokale kirke om fx fastelavn, julemarked og andre arrangementer og gudstjenester i løbet af året. Et samarbejde der varierer fra sted til sted. Nogle steder er det FDF'erne, som slæber borde og stole, andre steder kan det være et samarbejde om liturgien og forkyndelsen både i kirken og i det daglige FDF arbejde i kredsen.

I det daglige arbejde er andagterne og forkyndelsen en helt naturlig del. Der er måske ikke andagt til hvert eneste møde, men en lejr eller en weekendtur uden andagt eller gudstjeneste er sjældent. Og derfor tænker FDF også, at de har en dåbsoplærende opgave og yder dåbsoplæring for folkekirken. Ja, ofte tænker FDF sig selv som dem, der gør dørtrinnet til folkekirken lavere.

»Det er for gammeldags og for tørt, det, der sker i kirken. De forstår ikke, hvad der bliver sagt – modsat det de oplever til FDF-møderne, hvor nærværet er anderledes.«

Når kirken vælges fra

Men der er også udfordringer! For både børnene og de unge oplever også, at der kan være stor forskel på det, de oplever til andagter til FDF og det, de oplever, hvis de er til højmesse en søndag formiddag. Ja, så kan dørtrinnet godt være blevet for højt, som Anna udtrykker det. Hun har oplevet FDF'ere som har valgt ikke at blive konfirmeret, selv om de glad og gerne er med til andagterne til møderne og betragter sig selv som en, der tror på Gud. Alligevel vælger de kirken fra, fordi der er for stor forskel på det, de oplever i kirken og det, de oplever til FDF. Det er for gammeldags og for tørt, det, der sker i kirken. De forstår ikke, hvad der bliver sagt – modsat det de oplever til FDF-møderne, hvor nærværet er anderledes. Og det er da en kæmpe udfordring, siger Anna. Og så er det, man må spørge sig selv, om det så er FDF, der har rykket sig for meget, eller om der er andre, som ikke følger med? Det er svært at sige, men det er en udfordring.

Men hvordan er det så, at forkyndelsen bliver både nærværende og i øjenhøjde med både børn og unge?

I FDF er det lægmandsforkyndelse som udgangspunkt. Og det betyder noget. Det giver en anden troværdighed, fordi det ikke er et arbejde. Det gør det også svært, for mange lægfolk synes, det er en svær opgave. En undersøgelse blandt lederne viser, at de er mest trygge ved at tale med børnene om tro og mindre trygge ved at holde andagt. Og lederne bliver sjældent så akademiske, som teologer og præster godt kan blive. Men FDF-ledere er verdensmestre i at tale i øjenhøjde med børn og unge. Og ja, så kan det godt være, at det ikke bliver fuldstændig teologisk korrekt.

Hvad er det så der virker?

Helt konkret, hvordan fanger I de 15–25 årige?

Gruppen 15–25 årige er hos FDF delt op i to grupper. De 15–19 årige er seniorer. Man kan nemlig være aktiv FDF'er, til man er 19 år. Og seniorernes FDF-liv drejer sig i høj grad om at tage på senior-kurser. På disse kurser er der altid forkyndelse. Og en del af de unge synes faktisk, at det er noget af det fedeste.

Til en andagt bruges ofte andre virkemidler, end kirken gør. Der er ingen orgelmusik, altid bandmusik og salmer og sange, som de kender fra FDF-sangbogen. Og så er det instruktørerne, som laver andagterne, de instruktører som er et stort forbillede for de unge. Ofte indgår der en aktivitet, eller noget man skal gøre eller opleve. Det kan fx være, at man skal gå med bind for øjnene på en sti med forskellige lyde, som symboliserer det, andagten handler om. Andagterne er altid bygget op omkring et tema og har en bibeltekst som udgangspunkt.

Få kroppen med

Er det, der fanger dem, så den kropslige del?

Det betyder i hvert fald rigtig meget for dem. »Røv til sæde« pædagogik kan ikke stå alene i FDF.

Det er måske i høj grad her, folkekirken har meget at lære. Sid ned og lyt, og rejs dig op på de rigtig steder, er ikke særlig interessant for de unge mennesker.

Og så er vinklen i andagten også meget, hvad de unge selv tror. Samtaler om tro og dilemmaspørgsmål og spil er en stor del af andagten. Og det betyder rigtig meget for de unge, at de selv bliver taget med og inddraget.

»Der er en ny generation af unge, som grundlæggende synes, at andagt og forkyndelse er vigtigt.«

Fra aktiv spejder til leder

Når man er blevet 19 år, kan man ikke længere være deltager, men man kan i stedet blive leder. Og her, fortæller Anna, oplever de lige nu, at det i høj grad er de 19–25 årige, som melder sig til forkyndelseskurserne. Det er både interessant og spændende. Der er en ny generation af unge, som grundlæggende synes, at andagt og forkyndelse er vigtigt, og som selv har oplevet rigtig meget inspirerende forkyndelse gennem deres kursustid.

Andagter skal ikke altid være det stille og kedelige til et møde. Der kan også godt være stille andagter, men hvis det er et bålmede, er det jo oplagt, at andagten også har noget med ild at gøre, fx den brændende tornebusk. Den unge generation er »jeg i fokus«-generationen. Det, at de selv skal tage stilling, gør det relevant for dem. Andagterne tager altid udgangspunkt i en bibeltekst, men så handler det om, hvad det betyder for mig. Og ja, det bliver selvfølgelig nogle gange lidt mere simpelt, fordi man er nødt til at give køb på nogle detaljer, men det giver til gengæld mening for de unge.

Trosudvalgets arbejde

Hvad laver FDF's trosudvalg så for at sikre alt dette?

Vi laver inspirationsmateriale til lederne. Fx til samtalerne om tro. Lederundersøgelsen viste, at det lederne var mest trygge ved, var at tale med børnene om tro. Så derfor har trosudvalget lavet nogle »Tankestartere«, som er A3 ark med inspiration til netop disse samtaler.

Andagten kan med fordel tænkes i en tredeling:

- 1) Tiltale, på den klassiske passive måde, som er nødvendig før samtale
- 2) Samtale
- 3) Leg

Og så har trosudvalget også arbejdet med den manglende kristendomsviden hos lederne. Vi har udviklet et vendespil om bibelhistorier. 12 fortællinger skal kobles sammen med et billede og et kort om, hvad fortællingen handler om. De fleste ledere sagde på forhånd, at det kunne de overhovedet ikke. Men det viser sig, at når de har kortene, så kender de i hvert fald de 12 historier. Netop dette er en måde at give lederne mod til tro på, at de kan mere, end de tror. Der er også udviklet ledersamtalekort til ledermøderne, som skal sætte tanker og samtalerne i gang, så man kan blive enige om i ledergruppen, hvad man vil og hvordan.

Og sammen med hovedbestyrelsen arbejder trosudvalget videre med det mere strategiske også i forhold til folkekirken og samarbejdet med de andre kirkelige børneorganisationer.

»I FDF skabes relationer og et trygt og tillidsfuldt rum, hvor samtalen om tro kan blomstre. Det er et vigtigt arbejde, for det løftes ikke mange andre steder.«

Kirken kan i høj grad betyde noget – også for de unge! Det er Annas konklusion. Det handler i høj grad om fællesskabet. I mange kirker i dag er der kirkekaffe eller lignende efter gudstjenesten, og det er netop her, det kirkelige fællesskab bygges op.

I FDF skabes relationer og et trygt og tillidsfuldt rum, hvor samtalen om tro kan blomstre. Det er et vigtigt arbejde, for det løftes ikke mange andre steder.

Jeg drømmer om, siger Anna, at FDF bliver anset som folkekirkenes børne- og ungdomsarbejde. For det er i høj grad et kirkeligt fællesskab for børn og unge.

Men hvordan ser kirken på det? spørger hun og sender bolden videre!

Læs mere: <https://fdf.dk/>

Fakta

Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, FDF er en folkekirkelig børne- og ungdomsorganisation. FDF har 25.000 medlemmer i 350 lokale afdelinger fordelt over hele landet.

Kernen i FDF er fællesskabet, både for børn og for børn og voksne. Det at lege, hygge, grine og tale sammen, og at blive mødt med respekt uanset baggrund, alder eller evner. Vi tror, at alle har noget at bidrage med til fællesskabet, og det præger den måde, vi er sammen på.

I FDF møder vi børn og unge med et kristent livs- og menneskesyn, der viser, at vi som mennesker er skabt til fællesskab og er ligeværdige uanset baggrund.